

Kwaliteitssysteem ABPR

Archivering, Beveiliging, Privacy en Rechtmatigheid

Datum 8 mei 2020
Versie 1.0

1 Inleiding

1.1 Achtergrond en doelstelling

De gemeente Veenendaal staat voor een complexe uitdaging om te voldoen aan de maatschappelijke en politieke doelstellingen, inwoners en organisaties actief te betrekken bij de publieke zaak en onderwijl de eigen organisatie effectief en efficiënt in te richten.

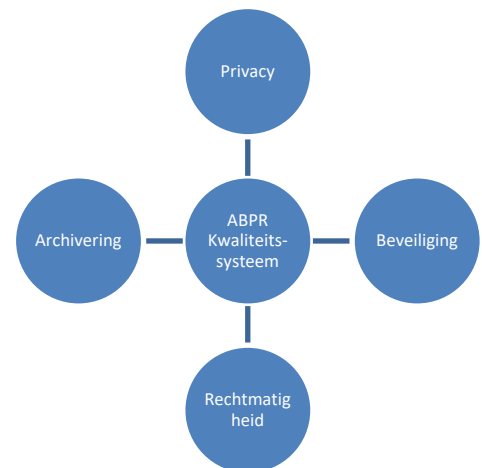
De toenemende digitalisering en uitwisseling van informatie raakt de gemeente Veenendaal op verschillende manieren. ICT wordt ingezet om de werkprocessen en dienstverlening te optimaliseren en maatschappelijke doelen te realiseren. Een belangrijke voorwaarde is dat de overheidsinformatie betrouwbaar, beschikbaar en van voldoende kwaliteit is. Daarnaast moet de gemeente rekening houden met nationale, Europese en internationale regelgeving op het gebied van archivering, informatiebeveiliging, privacy en (financiële) rechtmatigheid. De impact van digitalisering maakt deze opgave niet alleen technisch/organisatorisch, maar ook tot een politiek en bestuurlijk vraagstuk.

Het vraagt om een opstelling waarbij de gemeente Veenendaal zich continu afvraagt of de inrichting van de organisatie voldoet aan de eisen die de samenleving op deze gebieden aan haar functioneren stelt.

In dit licht is een kwaliteitssysteem, dat gericht is op het continu verbeteren van de organisatie, een belangrijk hulpmiddel. Dit systeem dient, vanuit meerdere invalshoeken en op alle niveaus, de werking van de gemeentelijke organisatie te belichten.

Dit document beschrijft het kwaliteitssysteem, dat het Team Control van de gemeente Veenendaal, hiertoe hanteert. Het is ontwikkeld voor de domeinen Archivering, (Informatie)Beveiliging, Privacy en Rechtmatigheid (ABPR).

Het gehanteerde normenkader is gebaseerd op bestaande stelsels en richtlijnen, zoals Kwaliteitssysteem Informatiebeheer Decentrale Overheden (KIDO), Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO), de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) en voor het domein (financiële) rechtmatigheid relevante regelgeving van hogere overheden en van de gemeente zelf. Al deze stelsels zijn zeer uitgebreid en op deelaspecten overlappend. Deze omvang en onderlinge samenhang hebben ons ertoe doen besluiten om het kwaliteitssysteem compacter en handzamer te maken. Het systeem moet immers vooral het kwaliteitsdenken, het bewustzijn van de noodzaak tot continu verbeteren op gang brengen en levend houden.

De systematiek van Team Control kenmerkt zich door het volgende:

- Een geïntegreerde aanpak vanuit de 4 domeinen om een meervoudige uitvraag te voorkomen in geval van overlap in de normen;
- Een integrale, niet-gefragmenteerde, benadering en toets van de organisatie met corresponderende rapportage;
- Een gecoördineerde benadering van de organisatie om te voorkomen dat er een te groot beslag wordt gelegd op de schaarse capaciteit binnen de organisatieonderdelen;
- Een basis set aan normen om mee te beginnen, om begrip, acceptatie en draagvlak binnen de organisatie te vergroten;
- Een haalbare verzameling doelen, die op een uitdagend en toch realistisch niveau zijn gesteld;
- Een dynamisch model waarbij de normen per jaar kunnen verschillen, aangevuld of verdiept, als uitkomst van een jaarlijkse evaluatie, aanpassingen aan wijzigingen in wet- en regelgeving of ontwikkelingen in het volwassenheidsniveau van de organisatie;
- Een risico gestuurde aanpak, waarbij de organisatieonderdelen met een lagere risico inschatting, lichter worden gemonitord.

Het kwaliteitssysteem reflecteert de ambities van de gemeente en Team Control op dit vlak. Ervaringen in de praktijk en veranderende omstandigheden kunnen vanzelfsprekend er toe leiden dat plannen bijgesteld worden.

1.1.1 Team control

Inwoners, bedrijven, organisaties en (keten)partners verwachten van de gemeente Veenendaal een betrouwbare, transparante, correcte en snelle dienstverlening. Hierbij zoveel mogelijk gebruikmakend van elektronische, digitale middelen en eenmalige uitvraag van gegevens. De werkwijze van de gehele gemeentelijke organisatie dient hierop te zijn aangepast. De besluitvorming die hieraan ten grondslag ligt dient hierbij (door de burger ervaren) rechtvaardig te zijn. Dit stelt eisen aan de rechtmatigheid van handelen.

Het goed functioneren van de ambtelijke organisatie van de gemeente Veenendaal veronderstelt dat de gemeente "in control" is: onzekerheden en risico's worden onderkend en waar nodig worden passende maatregelen genomen.

Het Team Control van de gemeente Veenendaal vervult hierin een ondersteunende rol. De opgave om de gestelde doelen te bereiken is primair de zorg van het bestuur en het management. Het team toetst de gemeentelijke organisatie aan interne en externe kaders, zowel periodiek als incidenteel.

Team Control: wij

*Signaleren
Onderzoeken
Adviseren
Toetsen
Rapporteren
Jagen aan
Maken bewust
Dragen kennis over
Monitoren en
Verbinden*

*Zodat de gemeente
continu in control kan zijn.*

1.1.2 Disciplines team control

Bij het Team Control van de gemeente Veenendaal werken een aantal disciplines samen die op het oog sterk van elkaar verschillen, maar in de praktijk erg veel raakvlakken blijken te hebben. Alle disciplines zijn gericht op de beheersing en verbetering van de organisatie. Dit kwaliteitssysteem is opgezet vanuit de volgende disciplines:

- Archivering
- (Informatie)beveiliging
- Privacy
- Rechtmatigheid

1.2 Opzet document

In de volgende hoofdstukken worden de achtergronden geschetst van het kwaliteitssysteem dat Team Control binnen de gemeente Veenendaal toepast:

- Hoofdstuk 2 richt zich op de gehanteerde uitgangspunten;
- Hoofdstuk 3 schetst de organisatorische context en de bijbehorende rollen en verantwoordelijkheden;
- Hoofdstuk 4 beschrijft de risico-gestuurde aanpak;
- Hoofdstuk 5 biedt een toelichting op het kwaliteitssysteem, aan de hand van het normenkader en de verschillende beheerniveaus;
- Hoofdstuk 6 het toetsen en monitoren van de verbeteringen gebeurt systematisch aan de hand van de PDCA-cyclus. Dit hoofdstuk bevat tevens het stappenplan van de uitrol van dit kwaliteitssysteem binnen de gemeente Veenendaal (wat in volgende jaren als leidraad kan dienen voor de totstandkoming van het jaarplan)

2 Uitgangspunten

Volgens de code goed openbaar bestuur¹ moet elk overheidsbestuur zich houden aan de volgende regels:

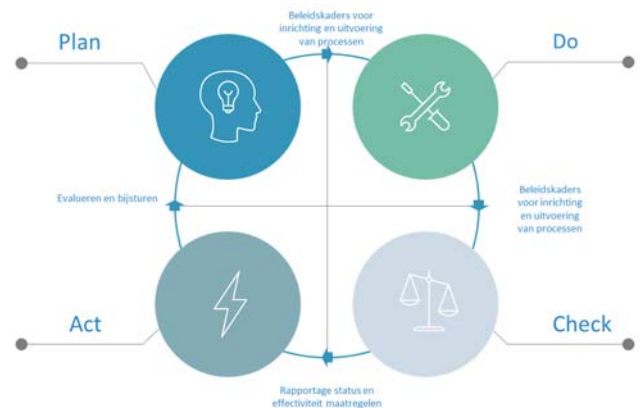
- Openheid en integriteit
- Participatie
- Behoorlijke contacten met burgers
- Doelgerichtheid en doelmatigheid
- Legitimiteit
- Lerend en zelfcorrigerend vermogen
- Verantwoording.

Er worden dus eisen gesteld aan de wijze waarop bestuurders hun taak uitoefenen en de wijze waarop de ambtelijke organisatie dient te functioneren. Elk overheidsorgaan operationaliseert deze beginselen binnen de eigen context, zo ook de gemeente Veenendaal. Het raadsprogramma beschrijft de gemeentelijke ambities, rekening houdend met deze basisprincipes. Het uitgroeien tot ICT-hoofdstad van de regio is één van deze ambities. In dit licht is de aandacht voor aspecten als informatievoorziening, -beheer, -beveiliging en privacy begrijpelijk. Daarbij is het van belang dat het realiseren van ambities als deze op een rechtmatige en verantwoorde manier plaatsvindt, met bijzondere aandacht voor archivering, informatiebeveiliging, privacy en rechtmatigheid.

Het lerend en zelfcorrigerend vermogen impliceert de aanwezigheid van een kwaliteitssysteem. Waarin bovenstaande punten terug te vinden zijn en dat zelf eveneens periodiek geëvalueerd wordt.

2.1 Doel kwaliteitssysteem

Continue monitoring en toetsing van de gemeentelijke organisatie, bijvoorbeeld op de aanwezigheid van procesbeschrijvingen en 1^e en 2^e lijnscontroles, is de kerntaak van Team Control zoals verwoord in haar visie. Het kwaliteitssysteem is een middel hiertoe. Waarbij het niet alleen gaat om operationele aspecten (rondom informatievoorziening en verwerking) maar ook op de aanwezigheid en werking van financiële beheerhandelingen. Om op basis hiervan de rechtmatigheid van baten, lasten en balansmutaties vast te stellen.

Het kwaliteitssysteem is opgebouwd conform de vier hoofdactiviteiten uit de kwaliteitscirkel van Deming, de PDCA-cyclus.

¹ Nederlandse code voor goed openbaar bestuur, Ministerie van BZK, juni 2009

Het kwaliteitssysteem richt zich op de drie niveaus binnen de organisatie:

Veenendaal

Strategisch	Directie en opgavemanagers	Richten	Beleid en planvorming
Tactisch	Teammanagers	Inrichten	Processen, procedures en activiteiten
Operationeel	Medewerkers	Verrichten	Processen, procedures en activiteiten

De primaire verantwoordelijkheid voor het voldoen aan de gestelde eisen van de organisatie ligt op tactisch en operationeel niveau binnen de verschillende organisatieonderdelen. De medewerkers krijgen hierbij ondersteuning van interne adviseurs ("tweede lijn"), zoals een security officer, informatiebeheerder of privacy officer.

Team Control heeft een onafhankelijke positie en toetst de organisatie als geheel, inclusief de (onderlinge) werking van de organisatieonderdelen, en rapporteert hierover aan wethouder, directie en teammanager. Daarnaast heeft Team Control een belangrijke rol in het adviseren van de organisatie in (mogelijk) te nemen verbetermaatregelen.

2.2 Reikwijdte van het kwaliteitssysteem

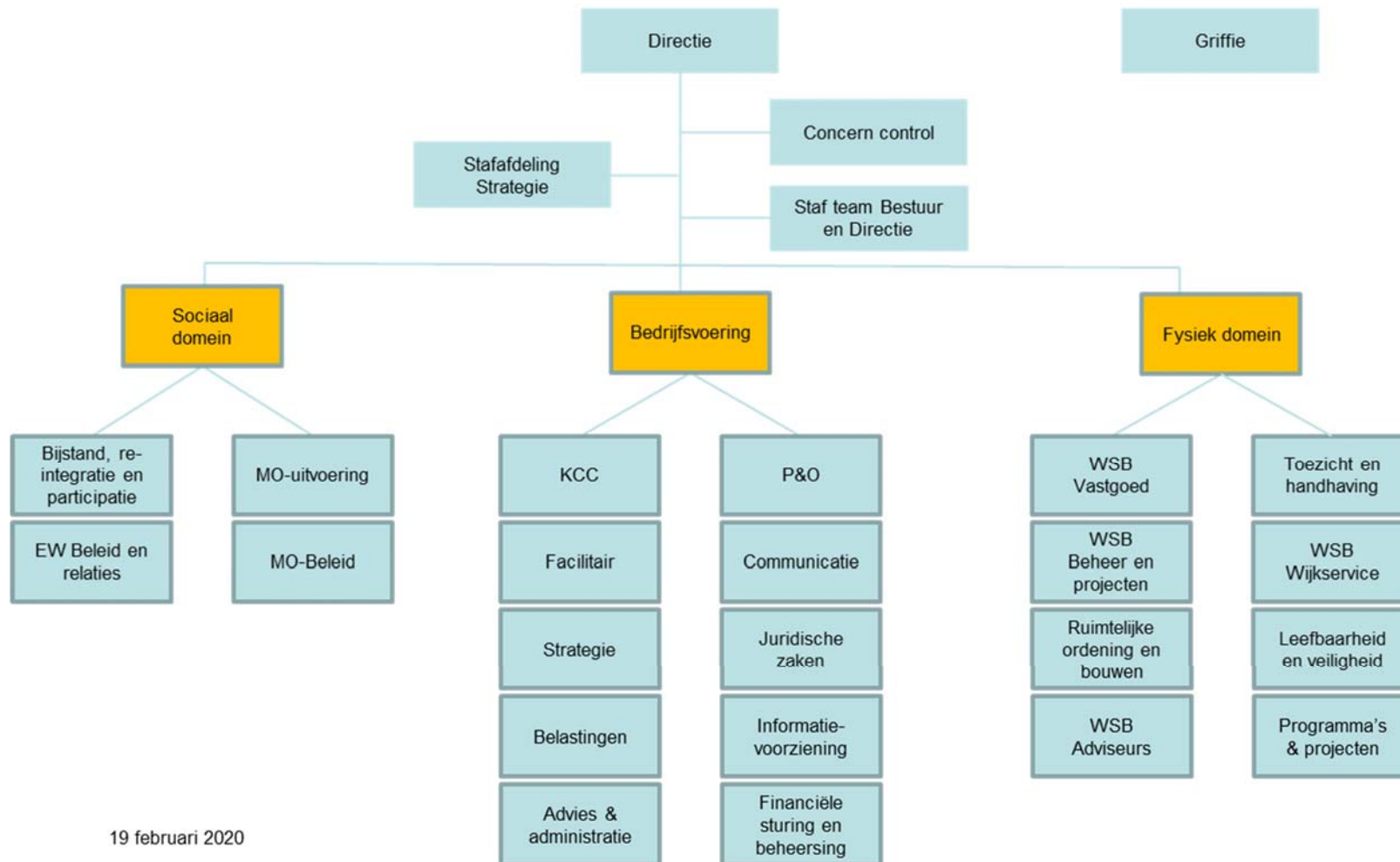
De gemeente Veenendaal heeft als beleid dat de informatie digitaal wordt verwerkt, tenzij wet- of regelgeving beperkingen oplegt of digitalisering niet opportuun is. De onderliggende processen en informatiesystemen zijn de elementen waar het kwaliteitssysteem zich op richt. In de praktijk betreft dit alle gemeentelijke processen, onderliggende informatiesystemen, alle informatie in gebruik door medewerkers en (keten)partners in de meest brede zin van het woord.

Alle onderdelen van de gemeentelijke organisatie worden getoetst of de wijze waarop met informatie wordt omgegaan voldoet aan de gestelde eisen en doelstellingen.

Team Control voert deze toetsing uit op 4 inhoudelijke domeinen:

- Archivering
- (Informatie) Beveiliging
- Privacy
- Rechtmatigheid

Organogram

19 februari 2020

Organisatorische context

2.3 Ambitie gemeente Veenendaal

In het Raadsprogramma 2018-2022 "Iedereen doet mee" zijn de ambities voor de komende jaren vastgelegd samengevat in de volgende thema's:

- Goed bestuur
- Werken aan de toekomst
- Veenendaal, schoon, heel, veilig en bereikbaar
- Veenendaal, een plaats voor iedereen
- Financieel gezonde gemeente.

De ambities zijn per (sub) thema uitgewerkt in concrete doelen en resultaten en als zodanig opgenomen in de programma- en meerjarenbegroting. Zo zijn er ook op het vlak van archivering, (informatie)beveiliging, privacy en rechtmatigheid doelstellingen geformuleerd die in de komende periode gerealiseerd moeten worden.

Deze doelstellingen geven een directe legitimering voor de gemeente om te monitoren of de organisatie op koers ligt ten aanzien van het behalen van de gewenste resultaten. Daarnaast vormen zij samen met de overige geformuleerde doelstellingen uit het Raadsprogramma en Programmaplan een kader waarmee getoetst kan worden of de gemeentelijke organisatie als geheel voldoet aan wet- en regelgeving en algemene normen op de domeinen archivering, (informatie)beveiliging, privacy en rechtmatigheid.

2.4 Verantwoordelijkheden

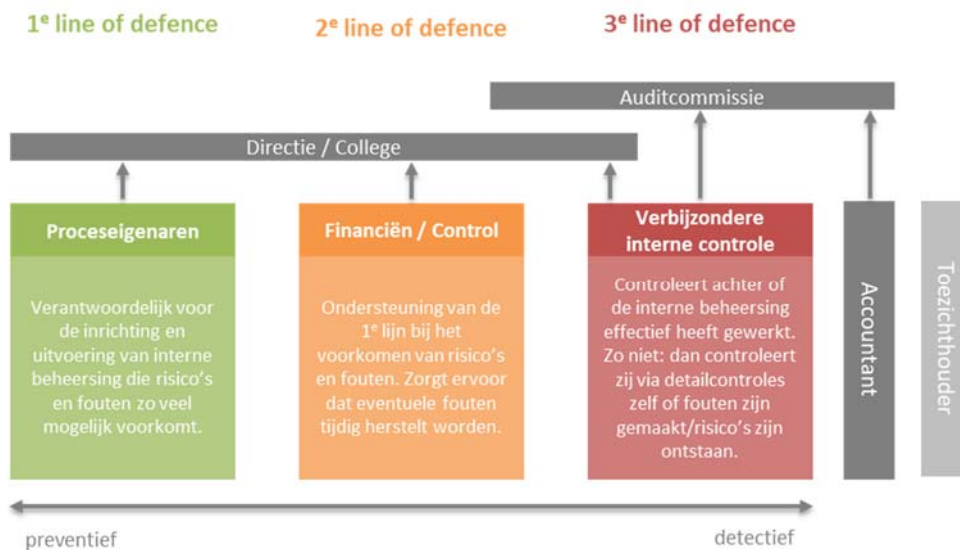
Gremium / functionaris	Verantwoordelijkheden
College van Burgemeester en Wethouders	Het college vormt het dagelijks bestuur van de gemeente. Het bereidt de besluiten van de gemeenteraad voor en voert die uit. Het college bepaalt hoe het gemeentelijk beleid, dat wordt uitgestippeld door de gemeenteraad, moet worden uitgevoerd door de ambtenaren. Hiermee is het integraal verantwoordelijk voor het beheer van informatie binnen de werkprocessen van de gemeente alsmede verantwoordelijk voor het zodanig inrichten van de organisatie dat deze in staat is om de gestelde doelen binnen de gestelde kaders te realiseren. Het college legt verantwoording af aan de gemeenteraad over het uitgevoerde beleid.
Directie	De directie (gemeentesecretaris en directeur bedrijfsvoering) draagt de eindverantwoordelijkheid voor middelenfuncties en integrale bedrijfsvoering. De directie is in sturende rol verantwoordelijk voor de kaderstelling (op basis van landelijke en Europese wet- en regelgeving) en ondersteunt het college daarnaast bij vraagstukken op het gebied van bedrijfsvoering.
Opgavemanager	Heeft de gedelegeerde bevoegdheid vanuit de directie om als opdrachtgever inhoudelijk te sturen bij specifieke thema's, opgaven en programma's
Teammanager	De teammanager is de opdrachtnemer richting directie en opgavemanager en gaat over de werkverdeling, houdt zich bezig met de zorg voor en coördinatie over de medewerkers en zorgt dat het team de benodigde kwaliteit kan leveren. De teammanager is daarmee in uitvoerende zin verantwoordelijk voor het beheer van de informatie (en daarmee de kwaliteit) van de informatie van het betreffende organisatieonderdeel.

Team Control	Verantwoordelijkheden
Het team in brede zin	Bewaakt de kwaliteit van de informatievoorziening in het kader van de bedrijfsvoering en beziet of de processen voldoen aan de daaraan gestelde eisen
Concerncontroller	Onafhankelijk adviseur voor college, directie en managers. Eindverantwoordelijke voor de rapportages van team Control.
Adviseur Risico's en Beheersing	Toetsen, rapporteren en adviseren van teammanager en directie en college/raad. Is verantwoordelijk voor het toezicht op rechtmatig handelen in brede zin.
Functionaris gegevensbescherming	Toetsen, rapporteren en adviseren van teammanager en directie en college/raad. Is verantwoordelijk voor het toezicht op de naleving van de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG).
Archiefinspecteur	Toetsen, rapporteren en adviseren van teammanager en directie en college/raad.

	Is verantwoordelijk voor het toezicht op de naleving van de bepalingen in de Archiefwet
CISO	Toetsen, rapporteren en adviseren van teammanager en directie en college/raad. Is verantwoordelijk voor het toezicht op de naleving van de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO).

2.5 3-lines of defence

Binnen de gemeente Veenendaal maken we gebruik van het zogeheten 3-lines of defence model. Met dit model trachten we binnen de gemeente dusdanig vorm te geven dat er zowel in het primaire proces als daarbuiten aandacht is voor de interne beheersing. Het 3-lines model kan visueel als volgt worden weergegeven:

3 Risico gestuurde aanpak

3.1 Opzet en resultaten risico-inschatting teams t.b.v. jaarlijkse controleplan

In haar toezichthoudende taak hanteert Team Control een risico gestuurde werkwijze. Dit is noodzakelijk om met de beperkte capaciteit een zo groot mogelijke reductie van risico's te bereiken. Een risicoanalyse vormt de basis voor het jaarplan van Team Control, waarin de beoogde resultaten en werkzaamheden zijn vastgelegd. De risicoanalyse is het hulpmiddel voor het bepalen van de prioriteiten.

Alle teams van de gemeente Veenendaal zijn door Team Control per domein geïnclassificeerd aan de hand van:

- Het ABPR-risico (kans x impact) voor de organisatie, afgeleid van de complexiteit van de processen / regelgeving.
- De mate van inspanning om verbeteringen te realiseren.

De uitkomsten worden vervolgens samengevoegd in een totaalbeeld. Aan de hand hiervan worden de teams ingedeeld in de mate van het toe te passen toezicht op basis van de risicoklasse.

3.2 Vertaling naar kwaliteitssysteem

Afhankelijk van de risicoclassificatie ondergaat een team een ander toetsingsregime.

Het plan is om met alle teamleiders een jaargesprek te houden. Daarnaast wordt binnen elk team een ambassadeur aangesteld, de spil tussen het organisatieonderdeel en Team Control. De ambassadeur fungeert binnen het team als 1^e-lijns hulpverlener.

In het jaargesprek bespreken we de verbeterpunten en geven we input voor de jaarplannen van de betreffende teams. Afhankelijk van de risicoklasse volgen gedurende het jaar gesprekken om de voortgang te monitoren.

De zwaarste risicoklasse wordt inhoudelijk nauwkeurig gevolgd middels twee monitoringsgesprekken per jaar. Bij de midden categorie houdt Team Control één keer per jaar een monitoringsgesprek. De lichtste risicoklasse benadert Team Control met een vragenlijst en een zelftoetsing.

De risicoclassificatie bepaalt de inroostering van het team, de intensiteit van monitoring, terugkoppeling en rapportage richting hoger management en bestuur, zoals in onderstaande tabel is weergegeven.

3.3 Wijze van monitoring en rapportering door team Control:

De onderzoeksobjecten (voor nu: teams en applicaties) worden volgens de volgende systematiek gemonitord

Teams

	Risicoklasse team		
	Hoog	Gemiddeld	Laag
Jaargesprek	✓	✓	✓
Directe inhoudelijke monitoring (halfjaarlijks)	✓		
Vinger aan de pols gesprek (jaarlijks)		✓	
Zelfevaluatie (jaarlijks)			✓

Applicaties

	Risicoklasse applicatie		
	Hoog	Gemiddeld	Laag
Halfjaarlijks toets	✓	-	-

Rapportages

Op basis van elke toets en zelfevaluatie wordt een rapportage opgeteld. Alle rapportages vanuit team Control worden opgenomen in de reguliere kwartaalrapportages vanuit team Control. Rapportages worden altijd eerst voorgelegd aan de eigenaren voor een feitelijke check en ter informering. Alle rapportages worden daarna aangeboden aan directie.

Daarnaast worden er over archivering, informatiebeveiliging, privacy en rechtmatigheid jaarlijks verslag gedaan over de mate van compliance. Ook deze rapportages worden op feitelijkeheden afgestemd met de stakeholders en eigenaren, waarna ze naar directie (en verder) gaan. Tot slot verwachten we van de teamcoördinatoren dat zij als onderdeel van het eigen teamplan ook aan directie en college rapporteren over de mate waarop zij in control zijn.

4 Het kwaliteitssysteem

4.1 Opbouw en samenhang

Het kwaliteitssysteem belicht de gemeentelijke organisatie Veenendaal voor de domeinen Archivering, (Informatie)Beveiliging, privacy en Rechtmatigheid.

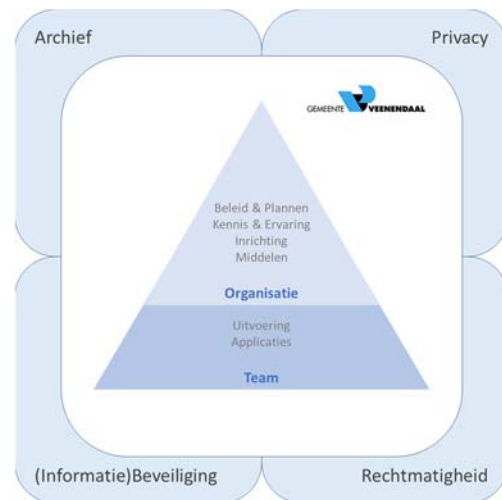
Organisatieniveau

Op organisatieniveau zijn normen geformuleerd die zich richten op:

- Beleid- en planvorming
- Kennis & ervaring
- Inrichting van de organisatie
- Middelen en voorzieningen.

Teamniveau

Op teamniveau kan gedifferentieerder worden gekeken of in operationele zin (processen, procedures en applicaties) voldaan wordt aan gestelde eisen en doelstellingen. Deze normen zijn veel specifiek en richten zich op de uitvoering in processen, procedures en de verwerking in de diverse applicaties en systemen, kortom het primaire proces.

De normen zijn per domein afgeleid van bestaande stelsels en richtlijnen, zoals Kwaliteitssysteem Informatiebeheer Decentrale Overheden (KIDO), de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO), de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) en het jaarlijks door de raad vast te stellen normenkader rechtmatigheid.

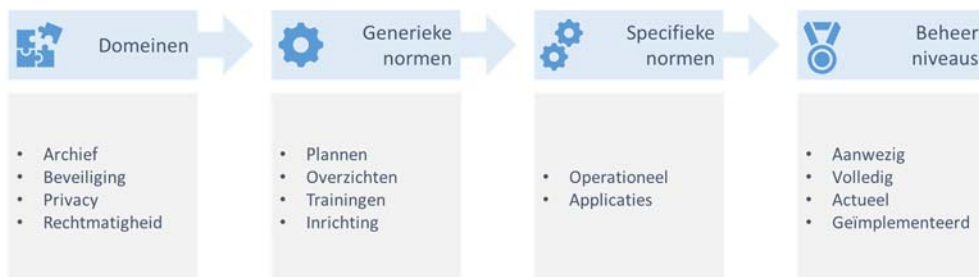
Om het zowel voor de gemeente Veenendaal, als voor Team Control in het bijzonder, werkbaar te houden, zijn hieruit de belangrijkste en meest cruciale normen geselecteerd. De normen zijn waar nodig gecompriëerd en qua formulering aangepast om jargon te vermijden en ze begrijpelijker te maken voor niet-ingewijden. Dit mede om het begrip en draagvlak te vergroten binnen de organisatie. Deze set wordt in de volgende paragraaf toegelicht.

De set kan in het vervolg, aan de hand van de uitkomsten en ervaringen uit de PDCA-cyclus en mede afhankelijk van de ambities t.a.v. het na te streven volwassenheidsniveau van de organisatie, jaarlijks verder worden uitgebouwd, zowel qua aantal als qua detaillering.

4.2 Beheerniveaus

Om de mate van “in control”-zijn te beoordelen hanteren we de volgende indicatoren, gericht op de plannen, de producten en werkprocessen:

- De aanwezigheid / het voorhanden zijn
- De volledigheid
- De actualiteit (laatste versie)
- Mate van invoering binnen het team c.q. de organisatie (“werkt men er daadwerkelijk mee”)

5 ABPR-normenkader

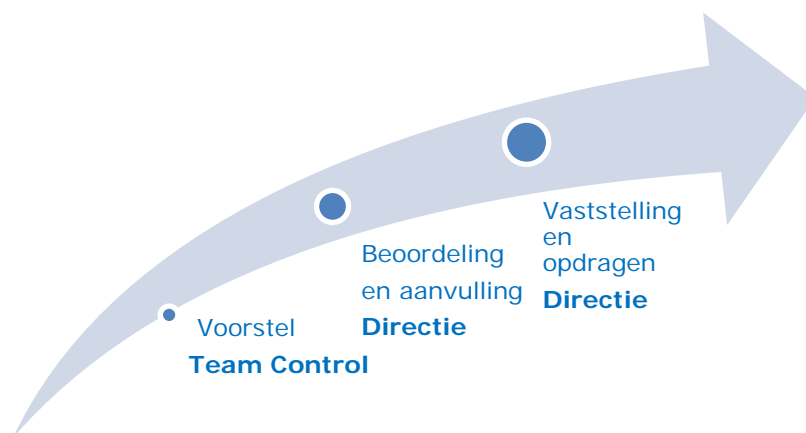
Het zwaartepunt van de werkzaamheden van Team Control komen te liggen bij het kwaliteitssysteem. Het kwaliteitssysteem (en het daaraan verbonden normenkader) is steeds in ontwikkeling en zal geregeld geëvalueerd en indien nodig aangepast worden.

Een jaarlijkse evaluatie vindt plaats op:

- het ABPR-normenkader (de normen)
- een evaluatie van (de werking van) het kwaliteitssysteem zelf

Het ABPR-normenkader is de kern van het kwaliteitssysteem. Het is daarom belangrijk om de normen actueel te houden en deze daartoe jaarlijks te evalueren en aan te passen aan veranderde omstandigheden, bijvoorbeeld veranderde wetgeving of lokale (organisatorische) veranderingen. Deze evaluatie vindt jaarlijks plaats.

Team Control heeft het initiatief voor het bepalen van het gemeentelijk ABPR-normenkader, maar het kader wordt uiteindelijk formeel vastgesteld door directie. Ter bepaling van de normen consulteert team Control stakeholders en eigenaren binnen de organisatie, waarna een voorstel voor het normenkader wordt opgesteld. Dit wordt voorgelegd aan directie ter beoordeling. Uiteindelijk stelt directie (eventueel na aanpassing) het ABPR-normenkader voor de gehele organisatie vast.

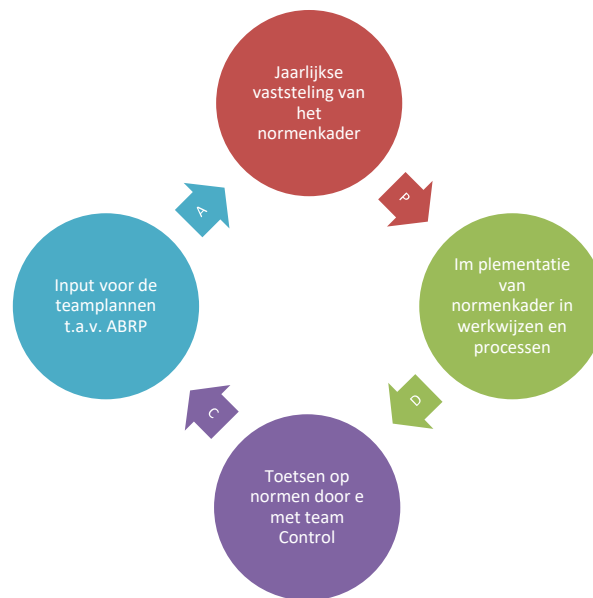
- Jaarlijkse evaluatie van het normenkader en daar waar nodig aanpassen ervan op basis van veranderde wetgeving en ervaringen. De evaluatie vindt plaats met stakeholder en eigenaren.
- Voorstel van team Control aan directie met het (geëvalueerde) ABPR-normenkader en de jaarplanning van team Control.
- Beoordeling van het ABPR-normenkader en planning voor het normenkader en de jaarplanning door directie.
- Vaststelling door directie van het ABPR-normenkader, geldend voor de gehele organisatie.

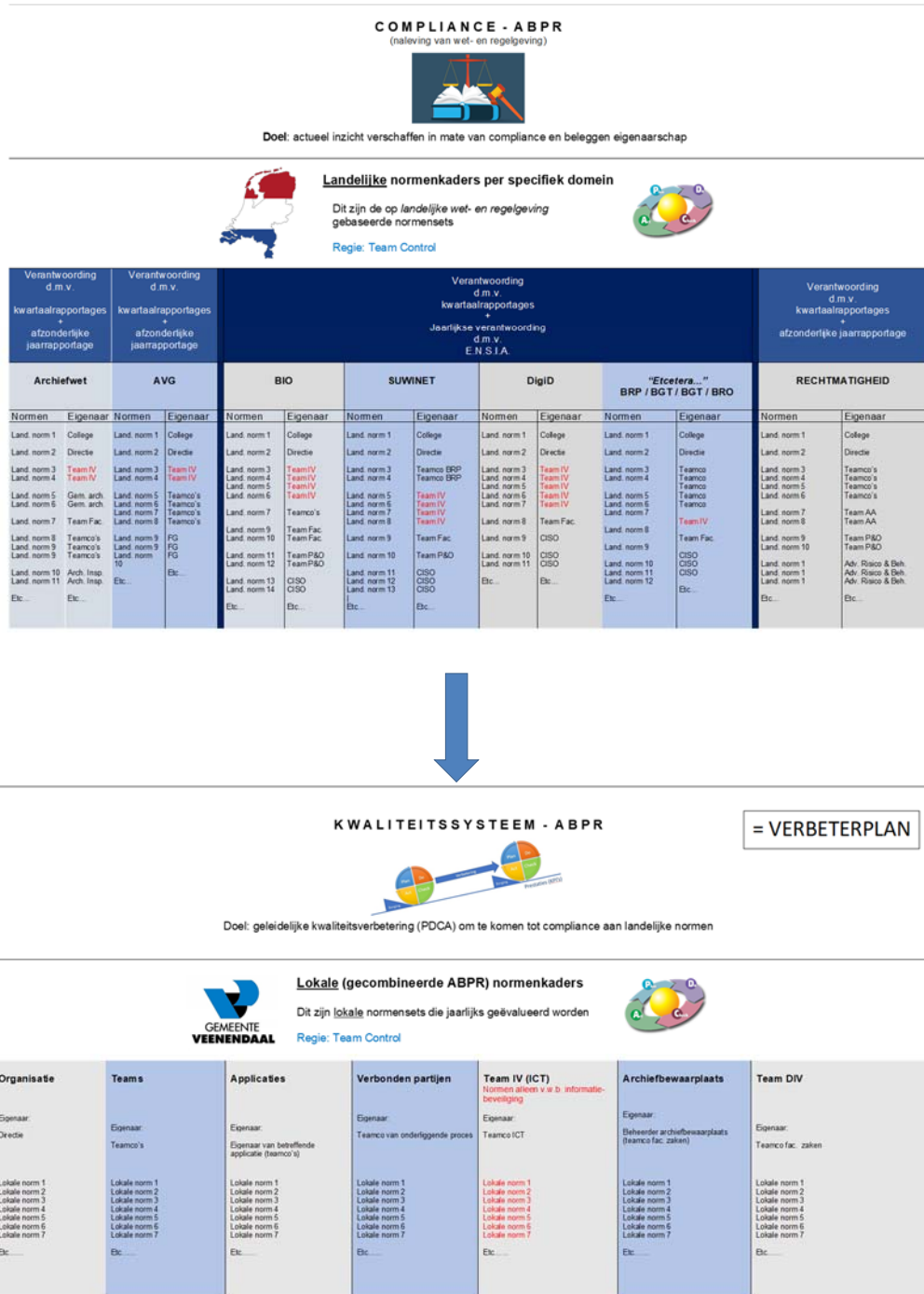
In hun teamplannen kunnen teams globaal aangeven hoe zij invulling (gaan) geven aan de normen. Daar waar niet voldaan wordt staat in het teamplan aangegeven hoe naleving van het normenkader gerealiseerd gaat worden.

Team Control toetst (en adviseert) vervolgens de teams aan de hand van de door directie vastgestelde ABPR-normen.

Voor een team ziet de ABPR-cyclus er als volgt uit:

Hieronder een conceptuele weergave van de relatie tussen compliancy (landelijk) en het kwaliteitssysteem (lokaal).

5.1 Opstellen en uitvoeren jaarplan van team Control

Het jaarplan kent ook een duidelijke planmatige, systematische aanpak. Dit jaarplan wordt jaarlijks geëvalueerd volgens de stappen die hieronder staan beschreven:

Plan	De cyclus start met het ontwikkelen van het jaarplan waarin Team Control aangeeft hoe de kwaliteit van de werkzaamheden binnen de gemeente Veenendaal gemonitord wordt. De volgende zaken spelen hierbij een belangrijke rol: <ul style="list-style-type: none"> - De jaarlijkse risicoclassificatie van de afzonderlijke teams - Bevindingen van de voorgaande jaren - Toets of generieke beleidsdocumenten en -plannen aanpassing behoeven: <ul style="list-style-type: none"> o Gewijzigde wet- en/of regelgeving o Actualisatie als gevolg van veranderingen binnen de organisatie - Stand van zaken van de applicaties en systemen (waarop ook de PDCA-cyclus van toepassing is)
Do	Met elk verantwoordelijk teammanager wordt een jaargesprek gevoerd. De aanpak voor het komend jaar wordt hierin besproken. <ul style="list-style-type: none"> - Organisatieonderdelen met de hoogste risicoclassificatie krijgen een uitgebreide audit op basis van het normenkader met een intensieve monitoring - De middengroep krijgt een lichtere audit waarbij op gezette tijden een "vinger aan de pols" gesprek wordt gevoerd - De lagere categorie voert een zelfevaluatie uit. <p>Van elk organisatieonderdeel en de applicaties / systemen worden de verbeterafspraken vastgelegd, dit om de voortgang te monitoren en als input voor de nieuwe planningsperiode.</p>
Check	Frequentie en intensiteit van de monitoring van en rapportage over de voortgang in de verbeteracties is afhankelijk van de risico classificatie. Het varieert van per kwartaal tot jaarlijks. Voor de lichtste risicoklasse gebeurt dit aan de hand van een zelfevaluatie.
Act	De cyclus is rond met de uitvoering van de verbeteracties. De bevindingen hieruit zijn weer input voor de volgende cyclus.

5.2 Evaluatie van het kwaliteitssysteem

Jaarlijks vindt er een evaluatie plaats van het kwaliteitssysteem op de volgende onderdelen:

- Werking van het kwaliteitssysteem
- Proces van monitoren, adviseren en stimuleren van de teams
- De wijze en effectiviteit van rapporteren
- De gebruikte templates en sjablonen.

Na deze evaluatie vindt eventueel, in overleg met directie, teammanagers en stakeholders een aanpassing plaats van het kwaliteitssysteem.